

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 58Em/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201666
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jankola
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1420201666.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci oprávneného: S. zastúpený: Advokátska kancelária Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, Bratislava, IČO: 36 866 733, proti povinnej: X. zastúpená: BUZINGER & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Námestie Martina Benku 15, Bratislava o výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletou E., bytom u povinnej, zastúpená: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, vykonateľného dňa 11.12.2019 a právoplatného dňa 11.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k.11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019 v konaní o nariadení neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom doručeným súdu dňa 19.05.2020 domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia - neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Bratislava IV č. k. 25P/118/2019-32 zo dňa 03.09.2019, vykonateľného dňa 11.12.2019 a právoplatného dňa 11.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k.11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019 v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým došlo k úprave styku s maloletou E.

2. Oprávnený svoj návrh odôvodnil tým, že s povinnou sú manželia a z ich manželstva pochádza maloletá dcéra E.. V spoločnej domácnosti aktuálne nežijú, manželstvo je trvalo rozvrátené a ani jeden z manželov nemá záujem o zotrvanie v manželskom spoložití. Z uvedeného dôvodu podal návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej E.. Konanie sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV pod spisovou značkou 13P/221/2018. Vzhľadom na skutkové okolnosti, ktoré sa vykryštalizovali do stavu rozporného so záujmom maloletej E., bol nútený podať návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej E. aj na čas do rozvodu manželstva. Konanie sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV pod spisovou značkou 17P/49/2019. Keďže sa situácia ohľadne bránenia styku s maloletou zhoršovala, povinná mu neumožňovala stykať sa s maloletou a keď, tak iba výnimočne a za jej prítomnosti, podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd následne dňa 3.9.2019 nariadil v konaní č. 25P/118/2019 neodkladné opatrenie, ktorým určil stretávanie s maloletou na každý párny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 9:00 hod do 19:00 hod. Krajský súd v Bratislave nariadené neodkladné opatrenie potvrdil uznesením č.k. 11CoP/383/2019-223 zo dňa 15.11.2019. Neodkladné opatrenie nadobudlo vykonateľnosť 27.09.2019 a právoplatnosť dňa 11.12.2019. Nakoľko povinná od počiatku nariadené neodkladné opatrenie ignoruje, oprávnený sa snažil situáciu riešiť zmierlivo. V tejto súvislosti podal návrh na uloženie výchovného opatrenia rodičom vo forme psychologického poradenstva. Konanie je vedené Okresným súdom Bratislava IV pod spisovou značkou 25P/109/2019. Súd prvej inštancie návrhu vyhovel, povinná sa však odvolala, pričom odvolací súd do dnešného dňa vo veci nerozhodol. Akúkoľvek snahu o zlepšenie vzájomnej komunikácie povinná podľa oprávneného odmieta, bojkotuje a začala postupne stretnutiam oprávneného s maloletou brániť. Dôvodom bola neschopnosť sa dohodnúť, Vždy volal nevhod a povinná späť zavolať nemohla, takže sme sa nemali ako dohodnúť. Keď prišiel osobne k nim domov, aby si situáciu vysvetlili, doma nikoho

nešiel. Dostal sa do situácie, že mu bol proklamovaný záujem sa na styku dohodnúť, resp. povinná tvrdila, že ona mu v styku s maloletou E. nebráni, vždy však úplnou náhodou volal nevhod, napr. keď je na WC a ona má podmienky také, že mu späť nemôže zavolať, dokonca ani prezvoniť. Akákoľvek snaha o stretávanie sa s maloletou bola kontraproduktívna, resp. vždy povinnú vyburcovala (čo trvá aj teraz) skôr k tomu, aby mu v styku bránila alebo ho sťažovala. Tento spôsob a dôvody bránenia v styku oprávneného s maloletou trvajú dodnes a to napriek nariadenému neodkladnému opatreniu. Hoci sa povinná voči uzneseniu súdu prvej inštancie odvolala a odvolací súd jej nevyhoviel, resp. rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, nie je ochotná rozhodnutia súdov akceptovať. Oprávnený poukázal na to, že často sa stáva, že maloletá je v čase realizácie styku akože chorá - napr. 22. februára 2020, samozrejme bez toho, aby mu povinná akokoľvek túto skutočnosť objektívne preukázala. Vtedy mu je zo strany povinnej odopretý akýkoľvek kontakt s maloletou. Následne sa v iný deň vyskytne iný problém, kedy s maloletou nemôže byť, prevažne ide o plánovaný voľnočasový program s povinnou, ktorý musí maloletá absolvovať. Náhradný styk mu povinná neumožní, keďže „nie je na to čas“. Opäť, resp. dlhodobo je preto v situácii, že vždy keď sa má s maloletou stretnúť, existuje prekážka, ktorá však po uplynutí času, ktorý má vyhradený na styk s maloletou podľa nariadeného neodkladného opatrenia, zrazu pomíne. Za nevhodnú považuje oprávnený aj komunikáciu povinnej, ktorá mu až posmešne dáva najavo, že keď si ona čokoľvek vymyslí, s maloletou jednoducho nebude. Nezabudne posmešne dodať, že nebyť tej - ktorej prekážky, mohol by s maloletou byť, čo však nie je pravda, nakoľko reálne kroky k tomu, aby mu napríklad umožnila náhradný styk, nerobí. Náhradné termíny mu neumožňuje z dôvodu, že o tých neodkladné opatrenie nič neohovorí. Oprávnený Ďalej uviedol, že sa stalo, že stretnutie s maloletou počas vykonateľnosti neodkladného opatrenia bolo výnimočne umožnené, avšak v rozpore s nariadeným neodkladným opatrením. V prvom rade si matka vždy vynucuje svoju účasť na ich styku s maloletou a zároveň do styku s maloletou mu vždy nevhodne zasahuje. Vo svojej podstate si vynucuje právo rozhodovať, čo bude s maloletou robiť. Zámerne hľadá finančne nákladné aktivity, aby ho styk s maloletou stál čo najviac (kúpa lístkov do kina pre maloletú E., pre neho a samozrejme aj pre povinnú, po kine občerstvenie - opäť pre všetkých troch). Povinná hľadá akúkoľvek situáciu, aby vyvolala pri jeho stretnutiach s maloletou hádku, čím vytvára konfliktné situácie a znemožňuje malotej pozitívne zážitky so svojim otcom. Okrem zasahovania do styku svojou prítomnosťou mu povinná svojvoľne každý styk, ktorý sa výnimočne uskutoční, skracuje. Dôvodom je skutočnosť, že s maloletou ešte spia, lebo vraj cez víkend vstávajú neskôr. Poukázal pri tom na pokus o styk s maloletou dňa 07.03.2020, ktorý vyzeral tak, že o 08:24 hod. stál vonku pod domom v bydlisku malotej E. a povinnej napísal správu, že je vonku. Keď odpoveď neprišla, ozval sa po pol hodine o 9:01 hod. s tým, či povinná prinesie malotej von, že ju volal, no nezdvihla. Odpoveď prišla až o jeden a pol hodiny, t.j. 10:21 hod. s tým, že vstávajú cez víkend neskôr, E. pozerá rozprávku a povinná chystá raňajky. Na dotaz povinnej, kam chce ísť, keď údajne na verejnosti nie je vhodné byť odpísal, že ku nemu. Reakcia prišla opäť za vyše pol hodiny, t.j. o 11:06 s tým, že nikam nejdú (obidve), nakoľko na STV beží odporúčanie zostať v karanténe doma. Tento konkrétny deň teda dopadol tak, že prišiel na styk v predstihu, aby nemeškal a po viac ako dvoch hodinách stáť pod domom odišiel preč, nakoľko styk s maloletou mu matka neumožnila. Maloletá pritom nemala nariadenú karanténu, nebola v zahraničí, nebola v kontakte s osobou, ktorá by mohla byť pozitívna na ochorenie vyvolané vírusom Covid - 19. Oprávnený tiež nemal žiadnu anamnézu, z ktorej by bolo možné niečo také usudzovať. Existujúca pandémia však podľa oprávneného nie je skutočný dôvod na nerealizovanie styku, keďže ten sa nikdy nerealizoval podľa nariadeného neodkladného opatrenia, a to ani v čase, keď o pandémiu nikto nič nevedel. Povinnou mu nikdy nebolo umožnené byť s maloletou v rozsahu a podľa podmienok stanovených v neodkladnom opatrení. Oprávnený poukázal na SMS, kde matka sama potvrdila, že s maloletou bol naposledy dňa 09.02.2020. Nechýba tam ani vyhrážka, že v určitých prípadoch neuvidí malotej aj dlhšie. Povinná sa nijako netají tým, že mu zakazuje sa s maloletou stretávať z dôvodu neplatenia výživného v ňou požadovanej výške. Do konania, v ktorom bolo nariadené neodkladné opatrenie (25P/118/2019) predložil jednu z SMS, ktorá prišla ako odpoveď na snahu stretnúť sa s maloletou v znení: „Dcéru si videl naposledy 21. júla celý deň a 22. júla celý večer. Vzhľadom na to, ako málo prispievaš a podieľaš sa na výživnom, resp. si povinnosti neplníš vôbec, nemám dôvod byť ústretová a chcieť s tak zlým človekom dobrovoľne tráviť čas, ktorý nemusím. Tretí víkend v mesiaci, ak si doplatíš výživné. Ak platiť nebudeš, stretávať sa nebudeš...“ Prístup matky je podľa oprávneného doteraz nezmenený. Vzhľadom k tomu, že styk sa podľa neodkladného opatrenia nezrealizoval ani raz (buď nebol realizovaný vôbec, alebo bol povinnou svojvoľne skracovaný a zároveň si v týchto prípadoch povinná vynútila svoju účasť na styku), bol oprávnený nútený podať tento návrh na výkon rozhodnutia. Povinná neprejavuje ochotu s ním komunikovať a ak áno, väčšinou ide o posmešnú komunikáciu, ktorá má navodiť klamlivý dojem o domnelej snahe pripraviť malotej na styk, pričom však vzápätí uvedie novú a novú prekážku, prečo nemožno styk uskutočniť. Prekážky si povinná určuje

svojvoľne, rozhodne nejde o odôvodnené prekážky, nemá snahu zlepšovať ich vzájomnú komunikáciu, čo potvrdila svojím postojom v konaní o uloženie výchovného opatrenia, ktoré od počiatku bojkotuje a odvoláva sa. Povinná každý styk oprávneného s maloletou marí zámerne, úmyselne a bezdôvodne.

3. Povinná vo vyjadrení doručeného súdu dňa 01.06.2020 uviedla, že návrh oprávneného považuje v celom rozsahu za nedôvodný a neopodstatnený, založený na nepravdivých, nepodložených a pravdu skresľujúcich tvrdeniach, pričom oprávnený sa zámerne a so zlým úmyslom snaží zavádzať súd, že si riadne neplní svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z právoplatného a vykonateľného uznesenia o neodkladnom opatrení. Styk sa nerealizuje iba v prípade ospravedlniteľných dôvodov, napríklad zhoršený zdravotný stav maloletého dieťaťa, prevencia proti COVID-19, čo by oprávnený, pri minimálnej schopnosti empatického vnímania a predovšetkým v záujme svojho maloletého dieťaťa, mal byť schopný pochopiť a akceptovať. Navyše sú tu okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, a ktoré spôsobili zánik uloženej povinnosti. V tejto súvislosti poukázala na Znalecký posudok č. 25/2019 z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, na maloletú E., vypracovaný znalkyňou N. (ďalej aj „znalecký posudok“), ktorý sa ako dôkaz nachádza v spisovej dokumentácii v súvisiacich súdnych konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/118/2019 a sp. zn. 17P 49/2019 v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, a ktorý ako dôkaz navrhuje vykonať aj v tomto súdnom konaní. Z obsahu uvedeného znaleckého posudku je zrejmé, že maloletá E. sa počas psychologického rozhovoru pred znalkyňou opakovane vyjadrila, že nechce byť s otcom sama. Oveľa závažnejšou skutočnosťou, ktorá vyplýva zo znaleckého posudku, je podľa povinnej vyjadrenie maloletej, že oprávnený jej ubližuje. Poukázala pritom na záznam v znaleckom posudku: „Tatinko mi niekedy ubližuje, aj maminke. Keď ubližuje maminke, ubližuje aj mne. Ale maminka vraví, že ona to prežije, že je veľká. Ale ja viem, že je smutná. Niekedy mu vysvetľuje veci a on na ňu hneď kričí. Veľmi kričí. Ja nechcem byť s ním sama.“ (strana 18 znaleckého posudku). Hodné pozornosti je tiež ďalšie zistenie znalkyne, kedy maloletá na otázku znalkyne, čo rada robí s otcom, odpovedala: „Držím mu pohár piva, keď pije aj víno aj si dám... ale to nemôžem, maminka povedala. Ale on vraví, že daj si... Povie mi, tak drž...“ (strana 19 znaleckého posudku). Podľa názoru znalkyne, najväčším zdrojom stresu pre E. je „nerozumenie“ si medzi rodičmi, ich hádky a vzájomný nesúlad, ako i negatívne vyjadrenia zo strany oprávneného na jej adresu. Úroveň neuroticizmu je u maloletej hraničná a v prípade pokračovania napätia a konfliktnej situácie medzi rodičmi, ako i v prípade pokračovania kritických a ironických poznámok na adresu maloletej (napríklad makak, posero, zduteľ), toto môže reálne vyústiť u dieťaťa k disharmonickému vývinu osobnosti, ako i do konkrétnej psychickej poruchy (strana 25 znaleckého posudku). V prirodzenom prostredí maloletej je toho času viac stresogénnosti, ako je žiadúce a zvládnuteľné dieťaťom v jej veku (strana 26 znaleckého posudku). Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že maloletá dokáže akceptovať a dokonca si želá prítomnosť oboch rodičov, zvlášť vtedy ak sa má stretnúť s otcom, cíti sa pokojnejšie a bezpečnejšie, ak je pri ich stretnutí aj matka. V prípade, ak by sa mala s otcom stretnúť sama, je ochotná tieto stretnutia odmietnuť úplne a nestretávať sa s ním vôbec i keď ako spontánne dodáva „tatinko mi bude chýbať“. Akékoľvek nútenie a prehováranie u dieťaťa v tomto vekovom období spôsobí podľa povinnej len silnejšie obranné mechanizmy, čo by pravdepodobne vystupňovalo k úplnému negativizmu v správaní, prežívaní i myslení, až vytvoreniu tzv. emočného bloku, ktorého následkom môže byť psychosomatické ochorenie, neuróza, či iné poruchy správania (strana 30 znaleckého posudku). Podľa znalkyne nemožno od dieťaťa chcieť, aby vnímalo pozitívne a s dôverou otca, ktorý kričí na jeho matku a ju ako dieťa posmeškuje, ironizuje, zneisťuje, nepohládí, a pod. V každom prípade je potrebné rešpektovať názor maloletej na frekvenciu, organizáciu a priebeh stretávania sa s oboma rodičmi. Z uvedeného znaleckého posudku, ale tiež z viacerých iných dôkazov a skutkových okolností, ku ktorým sa v krátkom čase bližšie vyjadrí v návrhu na zrušenie predmetného neodkladného opatrenia, sú zrejme evidentné znaky patologického správania sa oprávneného k svojej manželke a maloletej. Napríklad už samotná skutočnosť, že oprávnený zanechal svoju manželku počas rizikového tehotenstva a mesiac pred očakávaným pôrodom samú a odišiel z D. za údajne lepšou prácou do U., kde ho následne, krátko po pôrode, musela manželka spolu s maloletou nasledovať a zdieľať s ním zaplesnený byt, navyše spolu so psom bez hygienických návykov, zreteľne vypovedá o prístupe oprávneného k manželstvu a rodičovstvu. Z vyjadrení maloletej pred súdnou znalkyňou vyplýva, že maloletá má obavy (strach) byť sama s oprávneným bez prítomnosti povinnej. Oprávneného vníma ako človeka, ktorý ubližuje jej a tiež povinnej. Strach maloletej z vlastného otca je podľa povinnej zrejme zapríčinený aj jej opakovanou osobnou skúsenosťou s viacerými verbálnymi i fyzickými útokmi na jej matku. Z obsahu elektronickej komunikácie medzi oprávneným a povinnou možno vybadať úplne scestné predstavy oprávneného o spolužití a vzájomných vzťahoch medzi manželmi. Oprávnený od povinnej očakával, že mu ako dominantnému jedincovi bude vo všetkom ustupovať a

vo všetkom mu vyhoví. Podľa ním prezentovaného názoru má byť žena mužovi podriadená a má ho poslúchať. Na povinnú napríklad dlhodobo vyvíjal nátlak, aby mu do spoluvlastníctva previedla svoj byt a umožnila prístup k svojim účtom, čím ju chcel ekonomicky úplne ovládnuť. O zlomyseľnosti a šikanóznom uplatňovaní práva oprávneným voči povinnej v tomto a súvisiacich konaniach, ktoré odporujú dobrým mravom, nasvedčuje aj skutočnosť, že predmetný návrh na výkon rozhodnutia, v ktorom sa oprávnený snaží navodiť dojem, že povinná „absolútne ignoruje povinnosť uloženú jej v súdnom rozhodnutí“, podal bezprostredne po tom, čo celý víkend, v súlade s neodkladným opatrením, napriek stále rizikovej epidemiologickej situácii, riadne strávil so svojou maloletou dcérou. Obdobným spôsobom oprávnený postupoval aj pri podaní samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19. augusta 2019, nepravdivo tvrdiac, že mu bráni v styku s maloletou, krátko predtým v dňoch 17. a 18. augusta 2019 však víkend strávil v spoločnosti maloletej. Podľa lekárskej správy K. všeobecnej lekárky maloletej E., vystavenej dňa 06.09.2019, maloletá je od narodenia pre vrodený torticollis dlhodobo rehabilitovaná, čo vyžadovalo a vyžaduje zvýšenú starostlivosť matky. Na základe uvedených skutočností žiada návrh oprávneného na výkon rozhodnutia zamietnuť.

4. Podľa § 372 zákona č. 161/2015. Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), účastníkmi konania o výkone rozhodnutia sú maloletý, ten, kto je z exekučného titulu oprávnený a povinný.

5. Podľa § 376 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

6. Podľa § 378 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

7. Nakoľko si povinná neplní povinnosti vyplývajúce jej z predmetného rozhodnutia, pričom mení úpravu styku oprávneného s maloletou podľa vlastného uváženia, súd návrh oprávneného považuje za dôvodný. Súd sa pri rozhodovaní oboznámil s celým spisom vedeným pod sp.zn. 25P/118/2019, vrátane komunikácie medzi oprávneným a povinnou, z ktorých jasne vyplýva na jednej strane prezentácia povinnej, že oprávnenému v styku s maloletou nebráni a na druhej strane hľadanie dôvodov k nerealizácii styku oprávneného s maloletou. Súd prihliadol aj na povinnou prezentované zistenia v znaleckom posudku vypracovanom znalkyňou N., avšak nevyhodnotil ich ako také, ktoré by bránili styku oprávneného s maloletou v stanovenom minimálnom rozsahu, určenom neodkladným opatrením. Vnímanie maloletého dieťaťa je z veľkej časti možné pozitívne ovplyvniť, vrátane vnímania svojho otca, pôsobením povinnej, ktoré by bolo úplne najviac v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Je zrejmé, že povinná sa nestotožnila s osobnosťou oprávneného, avšak musí rešpektovať zákonom priznané práva ako maloletého dieťaťa na styk s otcom, tak otca na styk so svojim maloletým dieťaťom. Napriek tomu, že povinná vo svojom vyjadrení zo dňa 01.06.2020 uviedla, že styku oprávneného s maloletou nebráni a jeho tvrdenia považuje za účelové, súd aktuálnu situáciu v rodine, kedy sa oprávnený dlhodobo nemohol stretnúť s maloletou, napriek tomu, že mal o styk záujem, považuje za rozpornú s najlepším záujmom maloletej, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí. Dodnes nebolo rozhodnuté o vhodnejšej úprave styku oprávneného s maloletou, preto predmetné neodkladné opatrenie zostáva v platnosti a matka má povinnosť maloletú na styk s oprávneným riadne pripraviť v stanovené dni a časy. Čo sa týka úpravy styku oprávneného s maloletou bez jej prítomnosti, ktorú povinná uviedla ako ďalšiu prekážku k realizácii tohto styku, súd pripomína, že v uznesení, na podklade ktorého je vedené toto konanie, súd týmto spôsobom styk oprávneného s maloletou neupravil. Zdravotný stav maloletej, o ktorom doklad predložila matka v konaní súd rovnako nevyhodnotil ako taký, ktorý by bránil v stretnutiach s oprávneným v časovom intervale každý párný kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 9:00 hod do 19:00 hod. Je preto povinnosťou povinnej predmetné rozhodnutie rešpektovať, pričom v konaní vo veci samej bude súd procesne postupovať v súlade s Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) a náležitosti odvolania podľa § 363 C.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 C.s.p.):

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 C.m.p.).